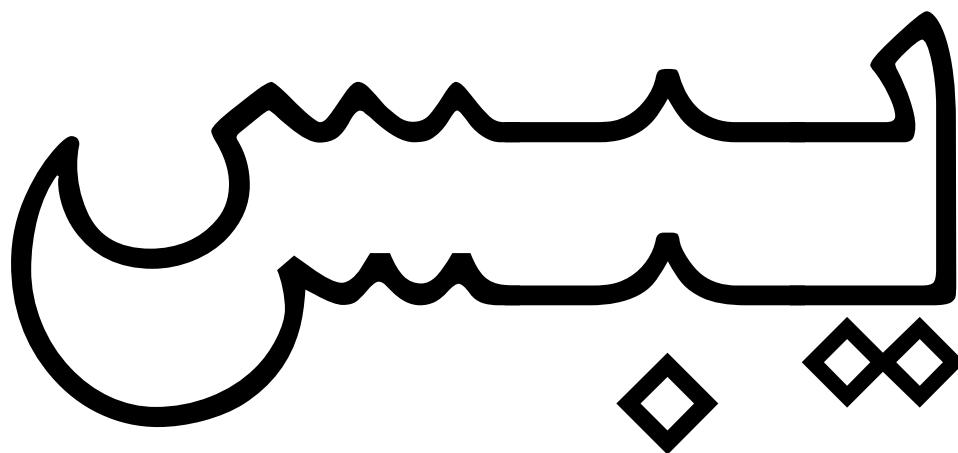

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۸۹۸

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۸۹۸، «یبس» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «یبس» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «یبس» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۸۹۸
ریشه	یبس
تعداد تکرار	۴
تعداد مشتقات	۳
تعداد ریشه مرتبط	۴۶

فهرست مشتقات

۱. یَاسٍ (۱) ۲. یَاسَاتٍ (۲) ۳. یَیْسًا (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اخر (۲)	۱۱. حِب (۱)	۲۰. سَبَل (۲)	۳۰. عِبْر (۱)	۳۹. کون (۱)
۲. ارض (۱)	۱۲. خَشِي (۱)	۲۱. سَرِي (۱)	۳۱. عَجَف (۲)	۴۰. لعل (۲)
۳. اکل (۲)	۱۳. خَضِر (۲)	۲۲. سَقَط (۱)	۳۲. عِلْم (۴)	۴۱. ملء (۱)
۴. انس (۱)	۱۴. خَوْف (۱)	۲۳. سَمْن (۲)	۳۳. غَیْب (۱)	۴۲. ملک (۱)
۵. انن (۱)	۱۵. دَرَك (۱)	۲۴. سَنَبَل (۲)	۳۴. فَتَح (۱)	۴۳. موسی (۱)
۶. ابي (۲)	۱۶. رَجَع (۱)	۲۵. صَدَق (۱)	۳۵. فَتَو (۲)	۴۴. وحی (۱)
۷. بحر (۲)	۱۷. رَطَب (۱)	۲۶. ضَرَب (۱)	۳۶. فَتَى (۲)	۴۵. ورق (۱)
۸. برر (۱)	۱۸. رَأَى (۳)	۲۷. طَرَق (۱)	۳۷. قَوْل (۱)	۴۶. یوسف (۱)
۹. بقر (۲)	۱۹. سَع (۶)	۲۸. ظَلَم (۱)	۳۸. کَتَب (۱)	
۱۰. بین (۱)		۲۹. عِبَد (۱)		

فهرست آیات

۱. {الأنعام - ۵۹} وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يُعَلِّمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبُرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ فِي ظُلُمَاتِ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ
۲. {يوسف - ۴۳} وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعَ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ الْأَفْتُونِ فِي رؤْيَايَ إِن كُنْتُمْ لِلرُّؤْيَا تَعْبُرُونَ
۳. {يوسف - ۴۶} يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ أَفْتِنَا فِي سَبْعِ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعِ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ لَعَلِّي أَرْجِعُ إِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ
۴. {طه - ۷۷} وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي فَاصْرَبْ لَهُمْ طَرِيقًا فِي الْبَحْرِ يَبَسًا لَا تَخَافُ دَرَكًا وَلَا تَخْشَى